

Críticateatre

Jordi Bordes

L'aparició de la nova Beckett

La desaparició de Wendy

Autor: J.M Benet i Jornet
 Director: Oriol Broggi
 Intèrprets: Xavier Ripoll, Joan Anguera, Armand Villén, Diana Gómez, Mar del Hoyo, Josep Sobrevals, Antònia Jaume i Carles Pedragosa.
 Diumenge, 13 de novembre (fins al 8 de gener) a la Sala Beckett

Diu Toni Casares, director artístic de la Beckett, que el teatre ha de tenir molt en compte els fantasmes dels locals que habita. Certament, la nova Beckett, al cor del Poblenou, deixa ben palpables les ferides que han anat fent cada reforma, recollint la memòria de l'edifici i dels que hi han conviscut. Vés per on, que han decidit obrir oficialment la programació amb una desaparició, la de Wendy, que és, alhora, una altra aparició: la tercera de Benet i Jornet a la cartellera aquesta tardor.

Oriol Broggi ha construït un teatral dins del teatre. Ha fet que l'espai escènic integri l'escala, el balcó d'entrada de la sala de baix i també que els tècnics tinguin una certa presència en el primer espectacle oficial d'aquesta sala. La Beckett ha triat una peça onírica de Benet

Un instant de la peripècia que arrenca quan cal representar Peter Pan amb el decorat de la Ventafochs ■ ORIOL DURAN

i Jornet, l'avi dels actuals dramaturgs. *La desaparició de Wendy* té molt de joc teatral, de recuperar el cor de nen i no voler créixer. Com Peter Pan. De sentir-se humiliat per tot-hom, arraconat, com una Ventafochs. Però també de ser un ésser més aviat apàtic. Benet i Jornet va bastir una història que feia sorna de la misèria de l'autoria de teatre català i que

decidia creuar, amb la imaginació dels espectadors, els límits captaires d'una cultura d'un país petit com el nostre.

L'autor s'agafa a l'ombra de Peter Pan. Dóna al seu teatre realista una patina màgica, i prova de comprendre els personatges i els actors, com si d'un Pirandello es tractés. Fa uns anys, va repetir-ho amb un exercici similar,

per a la companyia de titelles de Teatre Nu, amb la *Ventafochs* (*potser sí, potser no*), TNC, 2004/05, en què la protagonista es rebel·lava de nou a l'ensucrament general del teatre que tira de beta, fàcil.

El joc fa la resta. Broggi planteja una acció molt destapada, que els personatges-actors avisen el públic del que haurien d'haver vist però que la improvisació ha malbaratat. Recorda molt aquella seva *Primera història d'Esther* d'Espriu, al TNC. I sí, Papitu sembla haver-se inspirat en aquella Sinera però baixant-ho al subterrani de casa, amb les seves humitats i baixeses humanes. El plantejament escènic aporta un cert aire de festa, de celebració que li va molt bé per inaugurar la Sala Beckett oficialment. Tots els actors juguen a fer enriolar l'espectador. Des del mestre de cerimònies (una mena de Déu-autor-director) que imposa les escenes a un Peter Pan/ Ventafochs que té molt de Bartleby, l'escrivent. Un treball notable que acaba carregant massa, insinuant que els viarans teatrals són inesgotables. Això sí, un final precís per a un inici d'època de la Beckett prometedor.

Opinió Gemma Cristià i Albert Que Arquitectes

Atacs sense contrastar

Arran de la contraportada i l'article apareguts a El Punt Avui de dijous passat dia 10 de novembre, en què se'ns citava com a responsables de la reforma de la residència geriàtrica del carrer Àngela Roca de Gavà, ens veiem obligats a fer les següents observacions: en la reforma, que inclou la capella que se cita en l'article, vam actuar des del primer moment, i com sempre fem, sota els paràmetres professionals i ètics que marca la nostra professió.

La intervenció es va fer també havent obtingut el permís corresponent de l'Ajuntament de Gavà, que no va posar cap objecció a la proposta presentada.

Per tant, el compliment en tot moment de la més estricta legalitat, tant pel que fa a l'obtenció dels corresponents permisos municipals com de les diverses normatives de construcció, està plenament certificat i garantit.

En començar la intervenció ens trobem un edifici desfasat tant des del punt de vista de la normativa, molt estricta atès l'ús assistencial al qual està destinat, com dels paràmetres de confort actuals. Un dels reptes del projecte va ser adaptar l'edifici existent, pensat amb paràmetres dels anys seixanta, a tots els requisits d'obligat compliment de l'any 2006. A més de complir estrictament els requisits legals, es va tenir el màxim interès a conservar tots els elements que fossin compatibles amb la normativa vigent i el nou ús que s'havia de donar a l'espai per al qual s'havia adquirit l'edifici. El resultat final de l'obra és fruit del consens amb la propietat per adaptar les preexistències a les necessitats actuals.

Trobem especialment greus els judicis d'intencions i afirmacions tendencioses en què se'ns atribueix una actitud "destructora", "sense manies" i "feta per ignorància, menyspreu o indiferència" (citem textualment de l'article) que, a part de ser falses i impròpies d'un article periodístic, perjudiquen greument la nostra imatge.

Durant els nostres més de 20 anys d'exercici professional, ens hem especialitzat en la intervenció en edificis ja existents, i en tot moment intentem conservar al màxim els elements originals, ja que ho considerem valors singulars a destacar propis de la història de l'edifici. En l'article s'afirma que es van destruir i que es van fer desaparèixer les obres que integraven el conjunt de la capella i s'insinua que alguns dels elements podrien estar "amagats". Només cal accedir a l'interior de la residència per comprovar que això no és cert: els elements que es conserven no s'han canviat de lloc, difícilment es pot parlar de desaparició o d'elements amagats si no és des del desconeixement o la intenció de magnificar els fets.

Els titulars de la notícia publicada confirmen aquesta clara voluntat d'exagerar una informació predisposant al lector a una interpretació esbiaixada de la realitat. Ni tan sols es respecta el fet que l'espai anteriorment dedicat a la capella és actualment un dels menjadors de la residència: encara que contingui parcialment uns lavabos, queda clar que la capella no s'ha convertit en un vàter com escandalosament s'afirma. És per tot això que suposem que la premsa per publicar una informació facilitada únicament pels hereus d'un dels artistes —abans de la conferència anunciada per a dissabte passat— va dur l'autora a donar per bo el seguit d'afirmacions i judicis que es fan a l'article sense contrastar la seva veracitat ni amb la propietat ni amb nosaltres ni *in situ*. Volem fer constar que totes les afirmacions respecte a l'actuació duta a terme es fan per referències de tercers, ja que ni qui fa les declaracions ni la periodista havien vist personalment el resultat de la reforma. Lamentem, per tant, el mal causat a la nostra imatge i esperem que es recuperi el rigor periodístic per informar correctament dels fets sense la interferència d'interessos personals aliens a la nostra actuació.

El resultat final de l'obra és fruit del consens amb la propietat

Críticateatre

Imma Merino

L'amor com a transgressió

Cleansed (Purificats)

Director: Oskar Korsunovas
 El Canal (Salt), 12 de novembre

Oskar Korsunovas afirma que Sarah Kane va inspirar-se en una frase de Roland Barthes per escriure *Cleansed*, de la qual el director lituà n'ha fet un muntatge a Temporada Alta: "Estar enamorat és com estar confinat a Auschwitz." Barthes, a *Fragments d'un discurs amorós*, no ho diu exactament així i, a més, es pregunta si no és indecent comparar un subjecte amb mal d'amors amb un reclus a Dachau, i no pas a Aus-

chwitz, però considera que comparteixen una situació "de pànic" en què la manca (de l'altre, de tot allò altre) es fa insuportable. El llibre de Barthes, una exploració en l'enamorament com a obsessió, em sembla admirable, però la comparació se'm fa incomprendible. Potser Kane, amb el seu dolor profund que va menar-la al suïcidi, va comprendre-la. En tot cas, comparteix la idea de Barthes que l'amor passional és una transgressió que pot dur a l'exclusió social.

A *Cleansed*, com si Foucault s'afegís a Barthes, l'homosexualitat és casti-

'Cleansed' es va poder veure a Temporada Alta.

gada amb la tortura i un amor incestuós (el d'una jove pel seu germà mort) du a un canvi de sexe pel desig de ser l'altre que manca. Kane transgredeix

límits en la dissolució dels contraris: el masculí i el femení, el real i l'imaginari, la vida i la mort, el cos i l'ànima. Korsunovas fa un homenatge a la paraula radical de Kane. Ho fa amb una elaboració poètica que accentua l'amor per damunt de la violència; amb un escenari despullat on a les parets s'escriuen textos de la dramaturga; amb uns joves intèrprets esplèndids; amb el seu amor pel teatre que fa que treballi amb la llum (i l'obscuritat) i els moviments del cos. No sé si aquest art dramàtic ajuda a viure o si purifica, però trasbalsa i no pot deixar de pensar-se.